

Verkenning *De toekomst in beleid:* drie verschillende zekerheden voor 2050

Vanuit de overtuiging dat beleid gericht op de lange termijn gevoed moet zijn door zowel onzekerheden als zekerheden, ontwikkelde de WRR een manier van kijken waarmee beleidsmakers op gestructureerde wijze over de toekomst kunnen nadenken en daarover met elkaar het gesprek kunnen voeren. Wie een visie op Nederland wil ontwikkelen zal niet alleen moeten weten welk land we willen zijn, maar ook welk land we kunnen zijn.

1 Grote verschuivingen – zekerheden van verandering

2 Ankerpunten – zekerheden in wat is en zal zijn

KLIMAAT

KENNIS EN
TECHNOLOGIE

NEDERLAND
2050

DEMOGRAFIE

GEOPOLITIEK

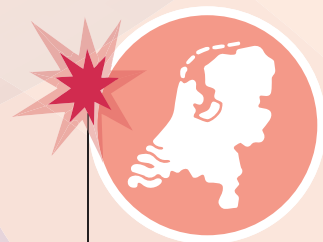
3 Spanningen – Zekerheid van maatschappelijke uitdagingen bij botsingen van grote verschuivingen op ankerpunten

De schaarse
orbitale omgeving
van de aarde

Verweven
wereld

Land en
samenleving

De mens

WRR

WETENSCHAPPELIJKE RAAD VOOR HET REGERINGSBELEID

Grote verschuivingen

KLIMAAT

De aarde warmt op en het
Nederlandse klimaat verandert.

GEOPOLITIEK

Machtscentra verschuiven. De wereldorde
fragmenteert door diversere vormen van
machtsuitoefening en uiteenlopende
wereldbeelden.

KENNIS EN TECHNOLOGIE

Technologische innovaties op het
gebied van AI, robotica en
biotechnologie veranderen het
leven ingrijpend richting 2050.

DEMOGRAFIE

Nederlanders worden steeds ouder en
er worden minder kinderen geboren.
Migratie bepaalt grotendeels de groei
van de bevolking.

Ankerpunten

Verweven wereld

- Een kleinere beroepsbevolking
buiten onze grenzen
- Economisch vervlochten
met het buitenland
- Overall digitalisering
- Grenzen aan stabiliteit
planeet

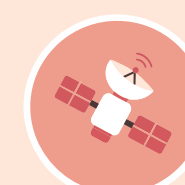
Land en samenleving

- Een kleine, laaggelegen,
ingerichte rivierendelta
- Vastigheid van de gebouwde
omgeving en infrastructuur
- Lange schaduw van vorming
- Diepe sporen van de
geschiedenis

De mens

- Een pleistoceen brein
- (Intergenerationele)
overlevingsdrang
- Sociale wezens
- Behoeftte aan zingeving

De schaarse orbitale omgeving van de aarde